

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Πτυχιακή εργασία

ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΙΑ (HEMIPTERA:CICADELLIDAE)
ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΟΙ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΧΘΡΟΙ
ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Δέσποινα Θεοδότου

Σύμβουλος καθηγητής
Δρ. Μενέλαος Σταυρινίδης, Επ. Καθηγητής

Λεμεσός 2015

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τζιτζικάκια είναι έντομα που ανήκουν στην οικογένεια Cicadellidae, στην τάξη Ημίπτερα. Σήμερα πολλά από αυτά αποτελούν σοβαρούς εχθρούς σε πληθώρα καλλιεργειών και φορείς ασθενειών στα φυτά σε ολόκληρο τον κόσμο. Στην Κύπρο αρκετά είναι τα είδη που προσβάλλουν σημαντικές καλλιέργειες και προκαλούν σημαντικές απώλειες στην παραγωγή. Η παρούσα μελέτη αποσκοπεί σε πρώτο στάδιο στη γενική περιγραφή των τζιτζικακιών που ανήκουν στη οικογένεια Cicadellidae και στην παρουσίαση της βιολογίας, των ζημιών που προκαλούν και των μεθόδων αντιμετώπισής τους. Το δεύτερο κομμάτι της μελέτης αποσκοπεί στη μοριακή ταυτοποίηση των τζιτζικακιών που μαζεύτηκαν από διάφορα αγροτικά τεμάχια στην Κύπρο. Το τρίτο και τελευταίο σκέλος της μελέτης αναφέρεται στην περιγραφή πέντε κύριων ειδών τζιτζικακιών που υπάρχουν στην Κύπρο και αποτελούν σήμερα αναδυόμενους εχθρούς καλλιεργειών. Τα *Empoasca decipiens*, το *Asymmetrasca decedens*, το *Jacobiasca lybica*, το *Empoasca vitis* και *Zygina rhamni* είναι τα είδη που περιγράφονται τόσο για την βιολογία τους όσο για την διαχείρισή τους. Για πολλά είδη δεν υπάρχουν εγγεγραμμένα φυτοπροστατευτικά προϊόντα για την αντιμετώπισή τους σε πολλές καλλιέργειες. Σε κάποιες περιπτώσεις φαίνεται ότι υπάρχουν αρκετοί φυσικοί εχθροί που κρατούν σε χαμηλά επίπεδα τους πληθυσμούς των τζιτζικακιών, όπως συμβαίνει σε αμπελώνες με το *Z. rhamni*. Η σημαντική ποιοτική και ποσοτική ζημιά που προκαλούν τα τζιτζικάκια σε εσπεριδοειδή, λουβί, αμπέλι και άλλες καλλιέργειες αποτελούν σημαντικό λόγο για την περαιτέρω διερεύνηση της βιολογίας και αντιμετώπισης τους.

Λέξεις κλειδιά: Τζιτζικάκια, Cicadellidae, αντιμετώπιση, *Empoasca decipiens*, *Asymmetrasca decedes*, *Jacobiasca lybica*, *Empoasca vitis*, *Zygina rhamni*